

FØROYSKIR SJÚKRARØKTARFRØÐINGAR

RÝMA AV LANDINUM Í STÓRUM TALI

Eitt stórt tal av føroyskum sjúkrarøktarfrøðingum fer til Noregs at arbeiða – og talið veksur øgiliga skjótt

Áki Bertholdsen

Nógvir føroyskir sjúkrarøktarfrøðingar rýma úr Føroyum og fara uttanlands at arbeiða.

Og talið veksur skjótt – heilt skjótt.

Tað sigur Óluva í Gong, forkvinna í Felagnum Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar.

Hon sigur, at hetta er ein beinleiðis avleiðing av, at arbeiðsumstøðurnar hjá sjúkrarøktarfrøðingum í Føroyum verða meiri og meiri ótolandi.

Og sum støðan er nú, er einki, sum bendir á, at støðan fer at batna, heldur tvørtur ímóti, soleiðis sum sagt verður frá aðrastaðni her á síðunum.

– Ein avleiðing av støðuni í Føroyum er tann, at fleiri og fleiri føroyskir sjúkrarøktarfrøðingar rýma uttanlands, helst til Noregs, at arbeiða undan arbeiðstrýstinum í Føroyum, sigur Óluva í Gong.

Hon vísir samstundis á, at tað er steinur oman á byrðu, at lønin er nógv hægri í Danmark og í Noregi, enn hon er í Føroyum.

– Ein danskur sjúkrarøktarfrøðingur fær einar 7.000 krónur meiri útgoldið í løn um mánaðin, enn ein føroyskur sjúkrarøktarfrøðingur fær, og í Noregi er lønarmunurin upp aftur nógv

Umstøðurnar í føroyska heilsuverkinum eru so vánaligir, at føroyskir sjúkrarøktarfrøðingar rýma av landinum í stórum tali – og talið veksur øgiliga skjótt

Talan er sostatt fyrst og fremst um teir best skikkaðu sjúkrarøktarfrøðingarnir, sum rýma

størri, kanska tvær ferðir so stórir, sigur Óluva í Gong.

Heili 20 prosent

Óluva í Gong sigur, at seinastu tøluni, tey hava fingið, vísa, at næstan 20 prosent

av teimum virknu limunum í Felagnum Føroyskir sjúkrarøktarfrøðingar, hava fingið sær loyvi til at arbeiða í Noregi.

Sostatt hava einir 150 føroyskir sjúkrarøktarfrøðingar

fingið sær norskt arbeiðsloynvi.

Men Óluva í Gong sigur, at hetta talið er lágt sett, tí hetta er bara talið frá eini stórarí vikarstovu, sum útvegar norska heilsuverk-

inum sjúkrarøktarfrøðing-ar.

– Eingin ivi er um, at veruliga talið er hægri, men hetta er tað talið, vit kunnu skjalprógva. Og tað álvar-samansta av øllum er, at

hetta er eitt tal, sum veksur ógvuliga skjótt, leggur hon afturat.

– Tað mest álvarsama av øllum, er, at tey, sum størstur eftirspurningur er eftir í Noregi, eru sjúkrarøktarfrøðingar við serútbúgvingum á ávísu øki, og tað eru sostatt í stóran mun tey, sum rýma. – Talan er sostatt fyrst og fremst um tær best skikkaðu sjúkrarøktarfrøðingarnir, sum rýma. Men sum heild eru tað alt slag av sjúkrarøktarfrøðingum, sum rýma.

Lassið koppar

Óluva í Gong vísir á, at eitt, sum skundar undir hesa skeivu gongdina, er, at miðalaldurin hjá sjúkrarøktarfrøðingunum alsamt hækkar.

– Í dag er miðalaldurin á sjúkrarøktarfrøðingunum í Føroyum, heili 47 ár. Tað er ein høgur miðalaldur og framskrivingar vísa, at longu um trý ár koppar lassið, tí tá fara fleiri sjúkrarøktarfrøðingar frá fyri aldur, enn tað verða útbúnir, og tað er ein álvarslig støða.

Óluva í Gong leggur afturat, at her eru tey ikki tald við, sum fara frá áðrenn pensjónsaldur av ymsum orsökum, antin tí at tey fara í barsil, flyta av landinum, skifta starv, ella tey, sum fara frá av øðrum orsökum.

aki@sosialurin.fo

Ongin lurtar eftir okkum

Álvarsliga støðan í heilsuverkinum MÁ verða tað fyrsta, Løgtingið fer í holt við eftir lögtingsvalið

– Vit hava roynt at gera vart við vanlukkuligu gongdina. Men tað gongur illa at fáa nakran at lurta.

Hvat heilsuverkinum viðvíkur, er Óluva í Gong, forkvinna í Felagnum Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar, ørkymlað av atgerðarloysinum hjá føroysku politikarunum.

Sum tað sæst í øðrum greinum her á síðunum, heldur hon, at støðan er so álvarslig, at heilsuverkið er í vanda fyri at fara fyri bakka.

Hon sigur, at tey hava fleiri ferðir roynt at fáa politiska myndugleikan at taka støðuna í álvara, men enn er einki komið burtur úr.

Tí leggur hon nú áherðslu á, at tað allar-fyrsta, lögtingið má gera eftir lögtingsvalið, er at leggja eina heildarætlan fyri føroyska heilsuverkið.

Í hesum sambandi verður neyðugt at leggja eina ætlan fyri, hvat virksemi skal vera á teimum trimum sjúkrahúsum.

Talan skal eisini vera um eina heildarætlan, har lagt verður upp fyri, hvussu stórt talið á sjúklingum er, og, hvussu stórt talið á starvsfólkum sostatt eisini eigur at vera.

Og talan má eisini verða um eina heildarætlan, sum fær lønarviðurskiptini hjá sjúkrarøktarfrøðingum í rættlag, tí sum støðan er nú, fær ein føroyskur sjúkrarøktarfrøðingur einar 7.000 krónur minni útgoldið í løn um mánaðin, enn ein danskur sjúkrarøktarfrøð-

ingur fær. Samstundis fær ein norskur sjúkrarøktarfrøðingur upp aftur nógv meiri í løn, og saman við vánaligum umstøðum er tað við til at lokka føroyskar sjúkrarøktarfrøðingar uttanlands í stórum tali at arbeiða.

Og Óluva í Gong leggur samstundis dent á, at talan má verða um eina ætlan, sum politikarar eru til reiðar at halda, eisini tá ið tað rekur ímóti.

Tí mælir hon til, at talana verður um eina semju, sum

allir flokkar í Løgtinginum, taka undir við, ella í hvussu so er, ein heilt stórir meiriluti.

Hon sigur, at støðan er so mikið álvarslig og hættislig at talan er rætt og slætt um eina sterka bumbu, sum liggur undir øllum tí føroyska samfelagnum.

– Hóast tað ikki ganga nógv ár, áðrenn bumban brestur, vísir tað seg, at vera ómetaliga tórført at fáa nakran at lurta, sigur Óluva í Gong.

Hon sigur, at talan er

um eina gongd, sum vindur upp á seg av sær sjálvum, tí rýma nakrir sjúkrarøktarfrøðingar fyrst, er tað so skjótt, verða umstøðurnar enn verri hjá teimum, sum eru eftir, og so fara.

– Vit eru longu nú í teirri støðu, at ávísar deildir á Landssjúkrahúsinum fáa at kalla ongar umsóknir, tá ið tey søkja eftir sjúkrarøktarfrøðingum, tí arbeiðsbyrðan er so ótolandi, sigur Óluva í Gong.

aki@sosialurin.fo